

Ludvík Kundera

český básník, dramatik, překladatel a kritik

* 22. 3. 1920 Brno, + 17.8.2010 Boskovice

Ludvík Kundera je od 40. let výraznou osobností především moravského kulturního života, spjatého zejména s avantgardními směry (surrealismus). Po maturitě na gymnáziu (1938) se zapsal na Filosofickou fakultu Univerzity Karlovy, ale přešel do Brna. Tam ho zastihlo uzavření vysokých škol, prošel několika profesí a nakonec byl totálně nasazen v Německu ve Špandavě. V roce 1946 dokončil studia a stal se redaktorem brněnského časopisu Blok. V letech 1949-52 byl redaktorem deníku Rovnost, krátce měsíčníku Host do domu a v letech 1955-68 se věnoval překladatelské a literární práci. V letech 1968-70 byl dramaturgem Mahenovy činohry v Brně, odkud byl normalizací vypuzen a od roku 1970 žil bez stálého zaměstnání, avšak při pokračující literární činnosti, v halasovském Kunštátu.

L. Kundera byl jednou z výrazných osobností za okupace vzniklé a surrealisticky orientované pražsko-rakovnické umělecké Skupiny Ra, kterou tvořili výtvarníci J. Istler, Bohdan Lacina, Otta Mizera a básník Zdeněk Lorenc. Právě Kundera přenesl část jejího působení do Brna, kde také v roce 1942 vydal sborník Roztrhané panenky. Kundera již v té době psal a v protektorátním samizdatu vydával surrealismem ovlivněnou poezii, plnou expresivních vizí hrůz války i exponované erotiky (Rýha smrti, Hlavy a léta). Později se jeho básnický styl přece jen odpatetizoval, prim začalo hrát jazykové experimentátorství, intelektuální přístup ke světu a paradoxní vidění (sbírky Živly v nás, 1946, Klínopisný lampáš, 1948; Letní kniha přání a stížností, 1962; Tolik cejchů, 1966 nebo Fragment, 1967). Výběr z Kunderovy poezie z konce 60. a začátku 70. let vyšel v roce 1985 pod názvem Hruden, a byl to také básníkův částečný návrat k legálně vydávané produkci.

Ve svých hrách uváděl na naše jeviště postupy německého dramatika Bertolta Brechta (jehož je předním překladatelem a znalcem), především jeho antiiluzivní pojetí divadla, tzv. zcizovací postupy, politickou angažovanost a podobně. Nejtypičtější je Kunderova hra z roku 1961 Totální kuropění, jež zachycuje osudy jeho generace nasazené za války v Německu. Princip montáže je uplatněn i ve hře Korzár.

Mimořádná je Kunderova činnost překladatelská stejně jako umělecko-kritická. Překládá především z němčiny (vedle Brechta, Hanse Arpa, Heinricha Bölla, Johanna R. Bechera, Paula Celana, Georga Trakla, Rainera M. Rilkeho i řadu dalších), ale i z francouzštiny (Paul Eluard, Robert Desnos), bulharštiny a slovenštiny. Významné jsou práce o F. Halasovi, jehož je také důležitým editorem, o německém expresionismu (antologie Halo, je tady víchř, víchřice, 1969) a dadaismu (v roce 1983 poskytl svou práci Dada poloilegální Jazzové sekci do její edice Jazzpetit).

Zdroj: <http://www.libri.cz/databaze/kalendarium/>